

NORRKÖPING
KOMMUNSTYRELSEN

YTTRANDE

1(2)

2021-10-11

Vårt diarienummer
VON 2021/1027 731

Handläggare, titel, telefon

Sofia Gustafsson, Informationssamordnare
011-15 39 67
Anna Rohlén, Jurist
011-15 21 72
Fitim Kunushevci, Utredare
011-15 33 62

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och sjukvård
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Ombuds tillgång till vård och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:39)

S2021/04713

Sammanfattning

Sammantaget välkomnar Norrköpings kommun utredningens förslag om ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården, samt förtydligandet av sekretessbrytande bestämmelser.

Norrköpings kommun anser vidare att utredningen tagit ställning till dataskyddslagstiftningen och föreslagit integritetshöjande åtgärder som står i proportion till intrång i den enskildes integritet.

Elektronisk tillgång via direktåtkomst för ombud

Norrköpings kommun välkomnar förslaget om rättsliga förutsättningar för ombuds direktåtkomst eller annat elektroniskt utlämnande till patientuppgifter och patientjournaler, samt journaler vid sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation. Detta bidrar till en mer jämlik hälso- och sjukvård och för att motverka digitalt utanförskap.

Norrköpings kommun ser utmaningar för den kommunala hälso- och sjukvården i fråga om att möjligheterna i lagförslagen ska bli verkningfulla gällande direktåtkomst och här krävs det en större samordning om lagförslagen ska få effekt. Den kommunala hälso- och sjukvården har inte samma etablerade arbetssätt att dela patientjournalen till enskilda personer eller andra vårdgivare som primärvården. Detta även om det bara är en möjlighet och inte en rättighet i patientdatalagen (och framledes möjligen genom lagen om sammanhållen vård och omsorgsdokumentation) att ta del av uppgifter genom direktåtkomst.

Att samordna detta i gemensamt IT-system regionvis med tillhörande kommuner kan vara en möjlig väg, så att även andra vårdgivare utanför den

kommunala hälso- och sjukvården, patienter och således ombud kan ta del av den kommunala patientjournalen via direktåtkomst under samma premisser. Här finns det dock fler utmaningar i att ta ställning till i fråga om organisering när det är flera personuppgiftsansvariga, vårdgivare och arkivbildare som har information i samma IT-system.

Förvaltare, gode män (ställföreträdares) tillgång till uppgifter

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande (*HFD 2020 ref.50*) gäller uppgifter om förvaltares rätt att för huvudmannens räkning få ut uppgifter från en social utredning som finns i överförmyndarnämndens akt (*OSL 32 kap 4 §*). Detta avgörande ger inte förvaltare eller god man (ställföreträdare) någon generell rätt att ta del av uppgifter som omfattas av sekretess, exempelvis i patientjournaler. Att det idag har införts en funktion som ger ställföreträdare direktåtkomst till sekretessbelagda uppgifter inom vården är mycket olyckligt och inte förenligt med ställföreträdares behörighet och de uppgifter som en ställföreträdare har. Denna funktion har införts på felaktiga grunder och bör avvecklas snarast för att säkerställa att huvudmannens sekretessbelagda uppgifter hanteras på ett rättssäkert sätt och för att säkerställa huvudmannens rätt till personlig integritet inte fortsatt kränks genom att obehöriga ges tillgång till känsliga uppgifter.

Publikt sökregister HOSP

Norrköpings kommun ställer sig frågande till nyttoeffekterna av att allmänheten har tillgång till dessa uppgifter publikt på nätet eftersom att personuppgifter är en skyddsvärd uppgift och bör exponeras i mindre utsträckning. Utredningen föreslår att sökningen ska göras via personnummer eller samordningsnummer, vilket möjligen kan begränsa allmänhetens tillgång (privatpersoner) eftersom att man i många fall kanske inte vet personnummer eller samordningsnummer på den aktuella hälso- och sjukvårdspersonalen eller vet vart man ska söka efter detta på nätet. Detta medför att den enskilde måste vända sig till Skatteverket eller vårdgivaren som får göra en prövning av utlämnandet men som i regel är allmän handling.

Sammantaget instämmer Norrköpings kommun dock med fördelarna av att göra registret publikt.

NORRKÖPINGS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Olle Vikmång
Ordförande